

Eleki Krónika – 2000. március

Elfogadták városunk 2000. évi költségvetését

Elek Város Képviselő-testülete az év I. negyedévében három alkalommal ülésezett. Az üléseken a képviselő-testület általában a 2000. évi költségvetési rendelet megalkotásával foglalkozott. Emellett többek között módosította a szociális rendeletét, intézményvezetői pályázatokat írt ki, illetve intézményvezetőt nevezett ki és bízott meg, valamint elfogadta az I. féléves munkatervét is.

Az önkormányzat 2000. évi költségvetéséről szóló rendeletét a képviselő-testület a február 14-i ülésnapon alkotta meg 457 902 eFt bevételi és kiadási főösszeggel. A testület a működési célú bevételeket és kiadásokat 419 266 eFt-ban, a felhalmozási célú bevételeket és kiadásokat pedig 38 636 eFt-ban, a költségvetési létszámkeret 219 főben állapította meg. A bevételi és kiadási előirányzatok megtervezése után összehasonlítva a két oldalt megállapítható, hogy a koncepcióban leírtakhoz képest csökkent a forráshiány, de a költségvetési egyensúly megteremtéséhez a képviselő-testület az Eleki Napköziotthonos Óvodáknál 3 fő, a Városi Könyvtárnál 0,5 fő, a Magyar Általános Iskolánál 2 fő, a Szociális Otthonnál pedig 7 fő létszámcsökkentést rendelt el. Az intézkedések nyomán elérhetőnek látszik, hogy a működési kiadások és bevételek egyensúlyban legyenek, működési hitel felvételére várhatóan nem kerül sor. A gazdálkodás során létrejött likviditási gondok enyhítésére azonban a képviselő-testület továbbra is igénybe veszi a 35 000 eFt-os folyószámla-hitel keret. A koncepcióban leírtakhoz képest az ellátottak pénzbeli juttatásainak előirányzata tovább csökkent a szociális törvény és a helyi szociális rendelet módosításának következményeként. E módosítások lényegileg három területet érintettek: április 1-jétől megszűnik a méltányosságból megállapítható ápolási díj, május 1-jétől a törvénymódosítás megszünteti a munkanélküliek jövedelempótló támogatását, a vagyonvizsgálat lehetőségének bevezetésével pedig szigorodnak a rendszeres gyermekvédelmi támogatás feltételei. A 2000. évi felhalmozási célú kiadásokra a felhalmozási bevételek nem nyújtanak elég fedezetet, ezért itt hitel beállítására kényszerült az önkormányzat. Annak érdekében, hogy ez évben felhalmozási célú hitel felvételére se kerüljön sor pályázatok segítségével kívánunk bevételi forrásokat teremteni, végső esetben pedig felhalmozási célú feladatokat kell elhagyni. A felhalmozási célú kiadások között szerepel a kerékpárút I. ütemének megvalósítása a Kétegyházi út mellett a Bólyai utcától a Zalka M. utcáig (időközben értesültünk róla, hogy a II. ütemre benyújtott pályázatunk is támogatásban részesült, ami a Zalka M. utcától a volt Gimnázium épületéig folytatódik). Az Állami Közútkezelő Kht. az önkormányzat közreműködésével korszerű közlekedési csomópontot kíván kialakítani a Gyulai, Kétegyházi és Lökösházi utak kereszteződésében. Ez a beruházás hozzávetőlegesen 25 milliós nagyságrendű, aminek megvalósításához az Önkormányzat 4 millió forinttal járul hozzá. A Millennium alkalmából köztéri szobor felállítására is sor kerül, ezen túl a belvíz által megrongált önkormányzati épületek helyreállítását is folytatjuk és céltámogatási pályázatot nyújtunk be a szennyvízelvezető-csatornahálózat IV. ütemének megvalósítására, mely elsősorban az Újtelepen lakókat érinti. A képviselő-testület döntött az egyesületek, társadalmi szervezetek támogatásának elosztásáról is. Ez évben is bevezette a képviselői keretet,

melynek összege 35 eFt. Az alpolgármester 75 eFt, a polgármester 200 eFt, az Oktatási Bizottság pedig 400 eFt összeg erejéig adhat támogatást. Az egyesületi támogatások csak akkor folyósíthatók, ha az egyesületek teljes körű elszámolást nyújtanak be 2000. április 30-áig az 1999. évi tevékenységükről. A Labdarúgó Egyesület az I. félében 600 eFt támogatásban részesül.

A képviselő-testület január 24-ei ülésén intézményvezetői pályázatokat bírált el. Elek Város Önkormányzata képviselő-testülete a Városi Könyvtár vezetőjévé Nádor Máriát nevezte ki 5 éves időtartamra. A Román Iskola igazgatói állásának betöltésére 4 pályázat érkezett, melyek közül két pályázatot a képviselő-testület érvénytelennek nyilvánított és a másik két pályázó közül egyik sem kapta meg a kinevezéshez szükséges minősített többséget. A képviselő-testület ezután 2000. július 31-éig Papp Jánost, az iskola tanárát bízta meg a Román Iskola igazgatói teendőinek ellátásával.

A képviselő-testület az I. félévre szóló munkatervét a március 6-ai ülésen hagyta jóvá. A munkatervben szerepel többek között az önkormányzat rendeleteinek folyamatos felülvizsgálata, az Önkormányzat és az Eleki Víz- és Csatornamű Üzemeltető Kft. zárszámadása, zárómérlege, az Eleki Víz- és Csatornamű Üzemeltető Kft. tőkeemelése. Ismét terítékre kerülnek az önkormányzat önként vállalt feladatai, az intézmények karbantartási, átalakítási lehetőségei, beszámoló hangzik el a belvízhelyzetről, a közrend és közbiztonság helyzetéről és intézkedési terv készül az oktatási intézményekről.

Március idusán

A nap programját a délelőtt 9.30-kor kezdődő gyermek rajzkiállítás nyitotta meg. Ezt játszóház követte, melyen az ünnepre való tekintettel papírcsákókat, kokárdákat és egyéb az eseményhez kapcsolódó szimbólumokat készíthetett az igen nagyszámú gyermekcsereg. A program osztatlan sikert aratott.

A délutáni programsor a művelődési központ földszinti helyiségeiben vette kezdetét délután fél 3-kor, mely alkalomból a "Pílvax Kávéház" elnevezést viselte. A nagyterem kis híján telt házat jelenthetett. A közönség jórészt a gyerekek, fiatalok képezték. A terem berendezése nem volt feltétlenül szerencsésnek mondható, mert a nagytermet az előtt lévő kisteremtől két tartóoszlop is elválasztja, amely sokban leszűkítette a látótér. Oda és vissza is.

A Himnusz közös eléneklése után a 152 évvel ezelőtti eseményekre emlékezve az emlékmű- sort Kecskeméti János, városunk polgármestere köszöntötte és nyitotta meg. Szavai sallangok- és pátoz nélküliek voltak, egyszerűek és emberközeliek. Az emlékműsor a középiskola diákjainak előadásában valósult meg, melyért csak dicséret illetheti a fellépő fiatalokat. Okosan, értelmes átéléssel személyesítették meg a márciusi ifjakat. A hargitai leánykar szívhez szóló erdélyi dalait jó volt hallgatni. Az emlékműsor kiötlője, betanítója Klemm Vera tanárnő volt, akit sok elismerés illet ez alkalomból /is/.

Az általános iskola gyermekkorúsának műsora igazi meglepetés volt. Kellemes meglepetés! Bizton állítható, hogy Arai Zsolt tanár úr személyében jó kezekbe került városunk zenei élete, kórusmozgalma: ennek már jónéhányszor tanúbizonyságát adta. Több meglepetés is érthette az általános iskola diákjait ezen a délutánon, ugyanis ekkor

került sor a diákok rajzversenye díjainak átadására, valamint valamennyi első osztályos megajándékozására. Az ajándék nem akárkitől, hanem személyesen Orbán Viktor miniszterelnöktől érkezett: szép kivitelű, a magyarság ezeréves létét bemutató, olvasmányos kötettel és egy másik, nemzetünk dalkincsének válogatását tartalmazó könyvvel lepte meg a kicsinyeket. /Kár, hogy forgalomban nem kapható a két szép kötet.../

A városi könyvtár kiállítását is minden látogató megtekinthette, vásárlásra is alkalom nyílt. A művelődési központ igazgatója jóvoltából a "Kávéházi zsongás"-ban teát és kekszet fogyaszthattak a rendezvény vendégei.

Bombasztikus sikere volt a Battonyáról érkezett zenészek "Akusztikus coctail" elnevezésű programjának. A kissé nehézkes indulás utána a közönség "vette a lapot", a népszerűbb zene és dalok prezentálásakor varázslatosan vonták be a közönséget az együtt-dalolásba oly annyira, hogy a jócskán meghosszabbodott műsoridő után is alig akarták elengedni a fiatalok a kedves előadókat. Az ilyen zenészek minden bizonnyal számíthatnak újabb meghívásokra is.

Nagy valószínűséggel az említett zenei előadás fergeteges sikerének "köszönhetően" - a koszorúzásig hátralévő idő rövidsége miatt is - a beharangozott Ifjúsági Fórum elmaradt. Az önkormányzatunk néhány megjelent képviselője és pár intézményvezető kitartóan és felkészülten várta a meghirdetett programot, de végül úgy döntöttek, hogy majd egy másik alkalommal kerítenek rá sort.

Igazán kedves és újszerű színfolt lehetett volna a művelődési központtól tervezett gyertyás vonulás az 1848-as emlékműhöz. Hogy mégsem úgy sikeredett, az igazán nem a szervezőkön és a résztvevőkön múlt! Szinte óráról órára növekedett a viharos szél ereje, a hőmérséklet több mínusszal csökkent néhány óra alatt, ezért a rendezvénynek ezen látványos része sietőssé tette az emlékműig tartó lépteket... Aradi Zsolt igazán nagyszerű előadásában hallhatta a közönség a Nemzeti dalt. A kegyelet-tévők helyezték el a koszorúikat, virágaikat az emlékmű talapzatánál, de gyertyát gyújtani egyáltalán nem lehetett a viharos szél miatt. A koszorúzás idején a gyulai Téglás zenekar Kossuth-nótákat, verbunkosokat, 48-as dalokat muzsikált, melyhez Gera Krisztina ékes, tisztán csengő hangon előadott dalai - szokták mondani - már csak "hab a tortán".

Koszorút helyeztek el az emlékműnél:

- Elek Város Önkormányzata Képviselő-testülete,- Elek Város Polgármesteri Hivatala,- Német Kisebbségi Önkormányzat,- Mezőgazdasági és Ipari Középiskola,- Általános Iskola,- Magyar Demokrata Fórum Eleki Szervezete,- MSZP Helyi Szervezete,- Cigány Kisebbségi Önkormányzat,- Elek Városi Könyvtár,- Napköziotthonos Óvodák,- Munkáspárt Helyi Szervezete,- Leányok és Asszonyok Szociális Egyesülete,- Baloldali Front Munkás Ifjúsági Szövetség,- Román Kisebbségi Önkormányzat és Román Hagyományörző Egyesület.

A kellemes és tartalmas, 1848. évfordulójára rendezett eseménysort a művelődési központban, a Téglás-zenekar - kiegészülve az országos híró Békés-banda néhány tagjával - kíséretével megrendezett táncbáz zárta a nagyszámú érdeklődő részvételével.

Topa Sándorné

Ötletek pályázatíráshoz

Bizonyára már sokan írtak valamilyen pályázatot. De mi is az, ami sikereesebbé tehet egy pályázatot? Tapasztalataim alapján emelnék ki néhány lényeges elemet.

Pályázatírás során a kezdeti lépések megtétele előtt célszerű tájékozódni szűkebb társadalmi környezetünkben, lakóhelyünkön. Azok a pályázók, akik egy látszólag rájuk szabott pályázat láttán felbuzdulva ezt a lépést kihagyják és egyből a pályázat megírásával kezdik, könnyen eshetnek abba a csapdába, hogy a leadási határidő végén nem készülnek el azok az együttműködési, támogató és egyéb szándéknyilatkozatok, melyek esetlegesen a partnerekkel való együttműködést biztosítják. Ezt azért emelném ki, hogy partnerekre (más szervezet, önkormányzat, intézmény, hitelintézet, vagy akár magánszemély) szükség van, mert nagyon sok pályázatkíró jelentős mértékű saját forrást is megkíván a pályázati program megvalósításánál, s ez legtöbbször csak összefogással, együttműködéssel teremthető elő. Célszerű tehát pályázatírásnál egy következetesen végiggondolt sorrendet betartani.

A pályázat elolvasása után röviden, főbb lépéseiben érdemes alaposan végig gondolni a projekttervet, a célt, a bevonandó célcsoportokat és a mozgósítható anyagi forrásokat.

Ezt követően célszerű tájékozódni egyrészt a pályázatot kiíró szervezetnél azokról a részletekről, amelyek nem derülnek ki a kiírásból és az űrlapból sem. Ilyenkor igyekezzünk a kiírás mélyebb összefüggéseit feltárni, illetve tájékozódjunk magának a kiírónak a szándékairól, a szervezet “filozófiájáról”, másrészt a pályázó civil szervezet tájékozódjon szűkebb környezetében is a lehetséges partnerekről, a bevonható egyéb forrásokról. Fontos, hogy már ekkor említést tegyünk azokról a jövőbeni, de még a pályázat benyújtását megelőzően megkötendő szerződésekről, szándéknyilatkozatokról, melyekre a pályázat elkészülte után, arra hivatkozással kötünk majd meg partnereinkkel.

Miután kellően tájékozódunk ötletünk magvalósíthatóságával kapcsolatban, most kerülhet kidolgozásra a pályázat első verziója, amely vízbe mártott szivacs állapotába hozza a pályázatot, azaz a pályázati kérdőív kérdéseire nagyjából körvonalazott válaszok születnek. A “vízbe mártott szivacs” kifejezés itt arra is utal, hogy nem árt, sőt kifejezetten előnyös, ha a pályázatkészítésnek e szakaszában több ötletet vetünk papírra, mint amennyi megvalósíthatónak látszik. Ügyeljünk arra is, hogy a projektnek legyen sok oly módon rögzített eleme, hogy az a következő napokban, hetekben még rugalmasan alakíthatóak legyenek partnereink által is, hiszen már a tervezés idején is beleszólást kell biztosítanunk a projekttervbe azoknak a szervezeteknek, akikkel együtt kívánunk dolgozni a jövőben.

A “vízbe mártott szivacs” verzió elkészülte után keressük fel partnereinket és vitassuk meg velük az ötleteinket, elképzeléseinket, majd építsük be a projekttervbe úgy, hogy saját érdekeink és céljaink lényegesen ne sérüljenek. Készüljünk fel rá, hogy minél több szervezetet, partnert keresünk fel, annál inkább több kompromisszumot kell kötnünk. Ezzel egyidejűleg természetesen projektünk fokozatosan kezdi elveszíteni szivacs jellegét, a kivitelezhetetlen ötletek kikerülnek belőle és ezzel egyidejűleg mások ötleteivel gazdagodik, azaz egyre több és több véleményt foglal magába, egyre szélesebb körben ismertté és elfogadhatóvá, alkalmazhatóvá válik. Egyre inkább kicsavarjuk a szivacsból a vizet, azaz csak a megvalósítható ötleteket tartjuk meg, melyek megvalósíthatóságára már

most garancia mutatkozik.

Miután a projekt minden szereplője által elfogadható pályázatot készítettünk, célszerű még egyszer kapcsolatba lépni a pályázatot kiíró szervezettel, immáron a kész projektünkkel a kezünkben. Tegyük fel azokat a kérdéseket, melyekben továbbra is bizonytalanok vagyunk, tisztázzuk a továbbra is félreérthető elemeket, és kérjük ki a kiíró véleményét. A kapott tanácsokat még mindig nem késő beépíteni a projektünkbe, a siker érdekében.

A projekt végleges állapotba kerülésével egy időben szerezzük be pályázatunkhoz szükséges megállapodásokat, szándéknyilatkozatokat, amelyek nagyban hozzájárulhatnak annak a pályázatot kiíró általi támogathatóságához. Minél nagyobb ugyanis a pályázó szervezet társadalmi beágyazódottsága, ismeretsége, minél több szervezet által biztosítottak látszik a vállaltak megvalósíthatósága, annál inkább tűnik hiteles, támogatásra érdemes pályázatnak projektünk.

Végezetül, ha még időnk és pénztárcánk engedi, formáljuk pályázatunkat minél inkább áttekinthetőre, jól strukturáltra, figyelem felkeltőre, esztétikusra.

Vígh Károly

Megyei német ülés Gyomaendrődön

Ez év februárja igen mozgalmasan telt el a helyi Német Kisebbségi Önkormányzat számára, hisz két ülést tartottak, illetve részt vettek a megyei német ülésen is, de haladjunk sorjában.

Február 15-én a városi könyvtárban gyűltek össze a kisebbség képviselői. Itt először Reisz György elnök számolt be arról, hogy az eleki általános iskolába mégsem jön tanárnő Németországból, mert nem vállalta a magyarországi procedúrát (orvosi vizsgálat, diplomafordítás stb.), de szólt arról is, hogy a filderstadti iskolaigazgató most is küldött tankönyveket az elekieknek. Az általános iskolai nyelvtanárokat, tanulókat az idén két helyre is meghívták (Filderstadt, Gerolzhofen).

Nádor Mária elnökhelyettes pedig elmondta azt is, hogy a márciusi eleki svábbálra 300 darab meghívót készítettek, ebből 60 darabot küldtek el vidékre, illetve Németországba. A meghívottak között szerepelt a térség országgyűlési képviselője is (Tóth Imre, FKGP). Az alelnök szólt arról is, hogy az idén (június 24.-július 1.) Eleken megrendezésre kerül egy német nemzetiségű néptánc-tábor is. Az ülés végén pedig a kisebbségi önkormányzat és az egyesület közösen tárgyalt a Német Közösségi Ház esetleges megvásárlásának mikéntjéről.

Február 19-én Békés megye német kisebbségi önkormányzatai a gyomaendrődi városházán tartották ez évi első közös ülésüket. (Ez az esemény azért is érdekes lehet pl. az utókor számára, mert ebből a szerény tudósításból megtudható, milyen helyzetben van (volt) a Békés megyei németiség a XX. század végén!). Itt a jelenlévőket Reisz Ádám megyei elnök köszöntötte, majd a napirendi pontok elfogadása után szót kaptak az adott települések képviselői.

Az almáskamarásiak beszámolójából kiderült pl. az, hogy Almáskamaráson ma mintegy

85 ember kötődik valamilyen módon a németiséghez. Itt is rendeznek svábbálat, van nemzetiségi klub is.

Az elekiek nevében Reisz György és Nádor Mária szólt. A sikerek mellett (pl. filderstadti, gerolzhofeni kapcsolatok, svábbalak, világtalálkozó, sikeres pályázatok), beszámoltak a problémákról is (pl. nincs fúvószenekar, nem jött Elekre németországi tanerő).

A mezőberényiek megemlézték, hogy emléktáblát helyeztek el az ottani német óvoda falán, több pályázaton nyertek.

A gyomaendrődiek első helyen azt emelték ki, hogy anyanyelvi kurzust indítottak be. Nem tudták visszaállítani az egykori Luther utca nevét, de emlékművet állítottak a helyi deportáltaknak. (Ezt tartják a legnagyobb sikerüknek!) Nincs német egyesületük. Az idén május 20-án itt rendezik meg a megyei német napot.

Kétegyháza a lakosság kb. 2-3 %-a német eredetű. Németet az iskolában tudnak tanulni. Ők a római katolikus templom alapköveteléről emlékeztek meg tavaly. Az idén rendeztek először svábbálat.

Orosháza nincs nagy bázisa a németiségnek. Fő feladatuk a nyelv oktatása és az ápolása. Elmondták, sokan kételkedtek a kisebbségi önkormányzat megalakulásában. Jók a kapcsolataik a szegedi egyetemmel. A helyi médiumokban sokat szerepelnek.

Gyulán komoly hagyományai vannak a németiségnek, hisz pl. 1833 óta van német óvoda. Sok idő után (1959-óta) van németoktatás, az 1980-as évektől jelentős a turistaforgalom, de itt van a regionális központ is.

Az ülés végén ismertették a gyomai nemzetiségi nap programtervezetét, mely szerint a nap istentisztelettel kezdődik, majd a hét, németek által (is) lakott települések rövid műsorai következnek, amit ebéd követ. Terveznek még óvodai kiállítást, illetve fakultatív programokat is, pl. a Soczó-féle híres motormúzeum megtekintését.

Február 29-én ismét ülésezett az eleki Német Kisebbségi Önkormányzat. Az ülés elején Reisz Ádám megyei elnök ismertette a soroksári Lustige Musikanten zenekar és táncgyűttes programját (mégis 6-án Eleken is fellépnek), de szólt még arról is, hogy a gyulai TOP FM Rádió rövidesen német nyelvű programot is fog sugározni.

Utána Reisz György szólt az esetleges óvodabezárásokról. (A kisebbségi önkormányzat határozatot hozott arról, hogy nem támogatja az 1. számú óvoda bezárását, ezt kérés formájában már el is juttatta a városi képviselő-testületnek!)

Nádor Mária tolmácsolta az idei farsangi felvonulást szervezők kérését. (A kisebbségi önkormányzat 10 ezer forinttal támogatta ezt a jeles eseményt.) Az önkormányzat határozattal fogadta el az 1999. évi zárszámadást, de támogatják az óvónők anyanyelvi továbbképzését is. Az ülés végén Reisz György beszámolt a megyei német ülésről.

A legközelebbi ülésekről szintén beszámolunk.

Rapajkó Tibor

Környezetszennyezés és fertőzésveszély

Felháborító és gusztustalan dolog, amit egyes emberek megengednek maguknak! Az Otlakai út végén, a román temető bejáratánál és környékén, az út szélén, illetve az árkokban szinte minden hónapban egy zsákot lehet megpillantani, amelyben elhalt

jóságok tetemei vannak becsomagolva. Azok, akik minden további meggondolás nélkül odahordják ily módon az elhullott állataikat, nincsenek tekintettel az ott élő emberekre. Nem is beszélve arról, hogy sajnos elég sűrűn jön a halottas kocsi, amelyet gyászolók tömege kísér. A zsákokból kiáradó kellemetlen szag rendkívül rossz fényt vet városunkra és azonkívül jelentős fertőzési forrást is jelent. Ha valaki esetleg magára ismerne a cikket olvasva, reméljük ezután a kijelölt helyre viszi az elhullt állatokat, így megkíméli az ott lakó és az arra haladó embereket a nagyfokú kellemetlenségtől!

Kiss Mihályné

Nehéz, nehezebb...

A bejáró idősök elhelyezése körüli gondokat még nem sikerült maradéktalanul felszámolni, jóllehet az orvoslás már folyamatban van - mondta Nedreu Dávidné, az eleki Idősök Klub igazgatója.

Mintegy 50-60 fő a helyi Haladás Mezőgazdasági Szövetkezet ebédlőjében tartózkodik nap mint nap. A járóképtelen idősöket az intézmény gépkocsijával beszállítják, azoknak viszont, akik ágyhoz kötöttek, a munkatársak házhoz viszik az ebédet. A bentlakó idősök száma tizenegy fő.

Az idősök klubja keretében a tagoknak lehetőség nyílik olvasásra, kézimunkázásra, egyéb szórakozásra, közösen ünneplik meg a névnapokat, születésnapokat, emellett rendszeres orvosi tanácsadást követhetnek figyelemmel.

Mindemellett az intézmény gondokkal telítetten zárta az elmúlt esztendőt, a gondokat a költségvetés szűkössége okozta. E szempontból az idei év sem mutatkozik könnyebbnek, ha figyelembe vesszük, hogy a tavalyihoz hasonló költségvetéssel rendelkezhetnek. Az intézmény kollektívája ennek ellenére minden tőle telhetőt megtesz azért, hogy az idős emberek számára elviselhetővé tegyék az életet. Ezért is megkülönböztetett figyelemmel kísérik a pályázatok adta lehetőségeket, hogy a hiányzó erőforrást ekképpen pótolják.

Az eleki Nyugdíjas Egyesület tavalyi történéseit Nedreu Dávidné vezető elemezte, aki egyebek mellett elmondta, hogy minden tényezőt figyelembe véve szép évet zártak tavaly, hagyományosan megünnepelték a nőnapot, az Anyáknapját, az idősök nemzetközi évét. Az említettek mellett az eleki - 102 fő - tagság baráti kapcsolatokat ápol a környező települések - Mezőkovácsháza (két klubbal), Csorvás, Szabadkígyós, Nagykamarás, Magyarbánhegyes, Gyula, Kétegyháza, Békéscsaba, Kevermes, Lőkősháza - társklubjaival. Az egyesületen belül tevékenykedő - 25 fő körüli - énekkar is derekasan próbál és lép fel a város különböző rendezvényein.

A tagság 1999-ben több kiránduláson vett részt, többek között egy hetet Abasáron töltöttek, egy-egy napot pedig Ópusztaszeren, a fővárosban, amikor is megtekintették a Parlamentet, Szarvason pedig az arborétumot.

Időnként külső vendégeket is meghívtak egy-egy rendezvényre: Drágos Józsefet, az önkormányzat szociális bizottságának elnökét, Gura Tamást, az Eleki Víz- és Csatornamű Üzemeltető Kft. ügyvezető igazgatóját.

Az egyesület pályázati úton egy vegyeshasználatú gépkocsihoz jutott és civil szervezetként a városi önkormányzattól átvette az idősök házi gondozását - tavaly 42 fő -,

amely 1999-ben térítésmentes volt, a folyó évben viszont szimbolikus térítésért látják el ezeket a teendőket.

B.N.

Programokról dióhéjban

Az általános iskola februárban is bőséges programot kínált a tanulóknak. A teljesség igénye nélkül említsünk meg közülük néhányat:

- február 17-én farsang az alsó tagozatosok számára,
- február 18-án farsang a felső tagozatos tanulók számára,
- február 22-én malom-játék az ötödik-hatodik osztályosoknak,
- február 29-én malom-játék a hetedik-nyolcadik osztályosoknak,
- február 29-én játszóház a II.-IV. osztályosok számára.

Iskolai farsang

A mai nemzedék tagjainak igen kevés lehetőségük van a csoportos szórakozásra, egyrészt az iskolai követelmények miatt, másrészt pedig azért, mert az egykoron divatos mulatságok elvesztették varázslatos erejüket, helyükbe lépett a televízió és a videó. Az újkori divat jellemzésébe most nem bocsátkoznánk, de tény, hogy veszélyezteti a szélesebb közösségi szórakozást. Talán ezért is örömmel nyugtázzhatjuk, hogy a farsangi ünnepség, mulatság nagyon népszerű iskoláink tanulói körében. Idén is ezt tapasztalhattuk.

Amint azt az előző számban már megemlítettük, a produkciókra szívvel-lélekkel készültek az osztályközösségek. A befektetett munka azután a rendezvényen teljesedett ki, az előadott műsorszámokat nagy tetszésnyilvánítással fogadták a sportcsarnokban összegyűlt szülők, érdeklődők. A sportcsarnok egyébként mindkét alkalommal zsúfolásig megtelt. A jelmezek ötletdús fantáziáról adtak tanúbizonyságot, volt köztük hirdetőoszlop, a rettegett Zoro, ma született csecsemő, derűtséget kiváltó bohóc és muskétás is. Az előadást kísérő dallamok közül fel lehetett ismerni Szandit, a Boney M-et, keringőt, Latin-amerikai dallamokat, magyar dallamokat, alföldi lassút, csárdást, a Baby Sisterst és az Irigy Hónaljmirigyét.

A farsangi ünnepségeken természetesen nem maradt el a tombolahúzás sem, értékes nyereményekkel. Rendező osztályok voltak: a harmadik és negyedik, valamint a hetedik osztályok.

Végül, de nem utolsó sorban köszönetet mondunk a szülőknek az áldozatkész munkájukért, segítségnyújtásukért.

Tornaverseny

Huszonöt tanuló – tizenkét alsós és tizenhárom felsős – részvételével, Nagyné Nádor Gabriella tanárnő vezetésével jól sikerült házi tornaversenyt tartottak, a helyezési sorrend kialakítását a Gera Krisztina, Kelemen Erika, Dávid Rémusz és Hoffman Ferenc összetételű zsűri tette lehetővé.

Helyezési sorrend az alsósoknál: 1. Tóth Ágnes és Szekeres Brigitta, 2. Lajos Beáta, 3.

Nagy Eszter, 4. Matusik Brigitta, Nagy Noémi és Dihel Enikő, 5. Varga Zita és Kimpán Éva, 6. Kovács Nóra, 7. Géczi Brigitta, 8. Erdődi Zsuzsanna.

A felsősöknél: 1. Géczi Ildikó, 2. Szabó Valéria, 3. Horváth Rita, 4. Földi Anikó, 5. Sárközi Mária, 6. Tóth Renáta, 7. Oszlács Katalin, 8. Berényi Zsuzsanna, 9. Rostás Anett, 10. Palotás Anikó, 11. Barna Zsuzsanna, 12. Hürkecz Andrea, 13. Kustyán Mária.

Mindkét mezőny első hat helyezettje a békéscsabai megyei tornaversenyen képviselte iskolánkat.

Durst Norbert

Farsangi zöngék

A román általános iskolában jó hangulatú farsangi ünnepséget tartottak, amely rendezvénynek egyébként hagyományos jellege van. Az eddigi gyakorlat szerint a tombolatárgyakat a tanulók szülei, illetve az osztályközösségek adták össze. A mostani farsangra viszont a tanulók önkéntes alapon támogatás céljából felkeresték a helyi vállalkozókat is. Az eredmény természetesen nem maradt el, amelyet az intézmény minden tagja ezúttal is megköszön.

A farsang támogatói voltak: Hambarás Ferenc, Baby Bella, Gazdabolt, Kínai bolt, Alaszka diszkont, Olcsó Áruk Boltja, Húsbolt, Csernátoni Ágnes (virágbolt), Fenyő bolt, Tokai Andrásné (vegyesbolt), Elekes Sándor, Rófös bolt, Flamingó ajándékbolt, TIME pékség, Ungur Péter, Ani csemege, Kocsis Lászlóné és természetesen a tanulók szülei.

B.N.

Jó reggelt!

Nagyon jó úgy ébredni, hogy az embert friss péksütemény várja, felveheti az aznapi tiszta ruháját, és nekigyürkőzhet a napnak, amelyben a nehézségeket is könnyűvé teszi az, hogy segítő barátok támogatják.

Február végén, március elején a mi reggeli ébredésünknel kissé lassabban eszmél egy olyan ismerősünk, akinek nagyon sokat köszönhetünk. Vajon milyen az ő ébredése? Felveheti-e ezévi tiszta ruháját, és talál-e olyanokat, akik majd mellé állnak?

A természet nem kemény szívű, adakozásainkat ugyanúgy fogadja, legyenek azok kellemes vagy kellemetlen meglepetések. De van egy, talán szűkmarkúságnak tűnő törvénye: viszontajándékot abból készít, amit mi adunk neki.

Az általános iskolában olyan rendezvénysorozat veszi kezdetét március 22-től, a víz világnapjától április 22-ig, a föld világnapjáig, amelynek középpontjában a környezetvédelem áll. Az előzetes feladatok között a diáktanács fásítási pályázata és faültetés, választható egyéni feladatok – pl. fogalmazás, rajz, festmény készítése, gyűjtőmunkák - , “A természet és én” címmel vers-, próza-, rajz- és fotópályázat szerepelnek. Az évfolyamok javasolt feladata képekkel illusztrált tabló készítése: a 4. osztályoknak a hazánkban élő állatokról, madarakról, az 5. osztályoknak az erdő életéről,

a 6. osztályoknak a víz és a vízpart élővilágáról, a 7. osztályoknak a rétek élővilágáról, a 8. osztályoknak pedig a környezetvédelemről.

Az egyéni pályázatokat és a tablókat a diáktanács értékeli és díjazza. Az elkészült munkák a fent leírt időszak alatt kiállítás keretében tekinthetők meg a központi iskolában. Emellett előadásokra, természetfilmek vetítésére, határjárásra, madárlesre, növények ültetésére és szaporítására kerül sor. Az egy hónapig tartó programot akadályverseny és főzőcske zárja le.

Remélem, ezzel a rendezvénysorozattal hasznos és jó időtöltésre, sok új ismeretre sikerül szert tennünk.

Legfőképpen viszont azt remélem, hogy sikerül kellemes meglepetést szerezni régi ismerősünknek, és tavaszi ébredésében méltón és örömmel köszönhetjük: Jó reggelt! Jó reggelt!

Durst Norbert

Negyedszerre is az Országos Matematikai Versenyen

Az idén is megrendezésre került a Zrínyi Ilona Országos Matematika Verseny. A megyei fordulón részt vettek az eleki Általános Iskola tanulói is.

A megyei rendezvényen a 6. osztályosokból közel 400 fő vett részt a megye minden településéről. A díjkiosztó ünnepségre Sarkadon a művelődési házban került sor 2000. március 9-én. Elekről Lukácsné Kohut Anna tanárnőt, illetve a diákok közül Hotya Mihályt, Varga Zsoltot és Tokaji Gyöngyvért hívták meg, akik az összetett csapatversenyben második helyezést értek el. Az egyéni versenyben I. helyezést ért el Hotya Mihály 6/d. osztályos tanuló. Egyúttal meghívást kapott az országos döntőbe, amelyen Békés megyét képviseli. A döntő Kecskeméten kerül megtartásra április 15-17-én.

A megyei megmérettetésen jutalmazásban és elismerésben részesült Lukácsné Kohut Anna tanárnő a gyerekek felkészítésében nyújtott segítségével.

Hotya Mihály tanuló számára már nem újdonság az országos döntőben való részvétel, hiszen az idén már negyedízben vesz részt az Országos Matematika Versenyen. Felkészülésében nagyon sokat segített matematika tanárnője - Lukácsné Kohut Anna -, aki egyben az osztályfőnöke is. Az Eleki Krónika is gratulál, a továbbiakban is sok sikert kíván!

Kiss Mihályné

Levél Hockenheim-ba

Kedves Klarissa!

Most már éppen a farsang végén járunk, de én csak most kívánok Neked és kedves családodnak békés, boldog új esztendőt és hozzá nagyon jó egészséget!

Leveledet még decemberben, karácsony előtt megkaptam és igazán nagyon kedves Tőled,

hogy ebben a levélben küldtél nekem ajándékot is: egy csudaszép selyem sálát, melyet Te festettél. Szívemből köszönöm s igyekszem majd viszonzni, amint lehetőségem adódik erre. Kedves soraiddal melegséget hoztál a szívembe, hiszen ismét bebizonyosodott számomra, hogy létezik még önzetlenség és talán igazi barátság is a sok-sok gond és baj között is.

Igazán nem is gondoltam arra, hogy írsz majd nekem. Annyi volt - gondoltam én -, hogy valaki kért tőlem valamit /egy verset/, és én azt teljesítettem, és ezzel kész! De Te írtál nekem, s jót kívántál. Akkor, amikor a leveledet megkaptam, éreztem, hogy a sok-sok különözőségünk ellenére egy bizonyosság feltétlenül összeköt kettőnket, és ez ELEK!

Téged és családodat innen - minden bizsonnyal - elűztek a háború után. Nem tudom, hogy itt születted-e, rokonaid itt élnek-e, szüleid, családod, gyökereid hová kötnek? Megtaláltad-e szíved, lelked békéjét a hányattatások után? Megbocsájtottad-e - vagy csak felejteni igyekszel - a Téged és szeretteidet ért sérelmeket? Visszaálmódod-e még az eleki utcákat, talán az eleki iskoládat, kicsi barátnőidet és az öreg, jóságos szomszéd nénit? Vagy a kicsike tanyát, amelyhez közöd volt, esetleg csak láttad valamikor az eleki határban? Nem tudom, hiszen nem ismerlek... Nem ismerlek igazán, hiszen az elmúlt év augusztusában csupán annyira tellett az időnkből, hogy címet cseréljünk, és elmond kérésedet, hogy ha tehetem, próbáljam megszerezni a Tóth Imre országgyűlési képviselő úr ünnepi beszédéből az elhangzott idézetet. Tóth úr igen készségesen igyekezett segíteni nekem, csupán a költő nevét és a vers címét nem tudta megadni. Végül is a helyi városi televízió főszerkesztője lejátszotta a már archivált, az ünnepségről készült videofelvételt, és így onnan írtam le a kért verset számodra, majd küldtem el Neked. Azt írtad, hogy sok fotokópiát csináltál róla az ott élő elekiek részére, így tehát többeknek is sikerült talán örömet szereznem.

S hogy engem mi köt Elekhez? Ha pontos akarok lenni, akkor elmondhatom, hogy május 9-én lesz éppen 54 éve, hogy elekinek mondhatom magam, s ez nem kis idő! 1946 tavaszának ezen a napján, alig 6 hónaposan hozott a karjaiban drága Édesanyám Orosházáról II. gyermekeként, jobb sorsot remélve, hiszen azt ígérték... A nincstelen, sokgyermekes, szegénysorsú családok kaphatták meg akkor a kitelepített németek házait, jószágait, mindenüket. A mi családunk - úgymond - későn érkezett: a szép, nagy téglaházat a korábban ide települtek - vagy ki tudja, hogy kik? - már régen kifosztották, alig néhány, szinte hasznavehetetlen holmit találtak csupán szüeim. Mégis öröm volt, hogy a sok gyermekükkel - talán - "saját" fedélt tudhattak a fejük fölött /ami persze később egészen másképp alakult/. Látod, egyikőnk se tehet arról, hogy miképp formálták "felsőbb hatalmak" a sorsunkat, életünket.

A mi családunk tehát elhagyta Orosházát, mint ősi lakhelyét, s Ti, kedves Klarissa, kényszerűen elhagytátok ősi családi fészketeket, Eleket. Az én drága szüeim és egyik testvérem az eleki temetőben nyugosznak már. S a Tieid? Látod, ez is összeköt bennünket, az eleki temető. Amikor hazalátogatsz, minden bizsonnyal oda is kimégy, mint ahogy én is. Talán mostmár összeköt ez a mindkettőnk számára olyan kedves vers is, "Az erdő fohásza".../az emberhez/. Ha költő lennék, biztosan írnék egy verset ennek hatására! És a címe - egészen biztosan - az lenne. "Az ember fohásza"... /az emberhez/.

És a szívemben hozzád köt mostmár ez a saját kezeddal festett, nekem küldött kis selyem sál. Köszönöm!

Kérlek, írd máskor is, sokat, Magadról.

Szeretettel üdvözl: Katika.

Topa Sándorné

Az iskolák története Eleken; 3. rész A leánypolgári

Az eleki és más településekről naponta bejáró lányok az 1920-1934-es tanévig miniszteri engedéllyel - a fenntartó hatóság részéről többszöri dicséretben részesült - "Magyar Királyi Állami Koedukációs Polgári Fiú és Leányiskola"-ba jártak.

Közben igény mutatkozott az eleki katolikus vallású lányok számára egy önálló polgári leányiskola beindítására. Ezért az eleki hitközség egyháztanácsa Reibel Mihály esperes-plébános irányításával kéréssel folyamodott a püspöki főhatósághoz és az illetékes minisztériumhoz. A kérés mindkét helyen meghallgattatott és jóváhagyatott!

Az 1888/1934-es számú püspöki főhatósági, valamint a V.K.M. 46747/1935-ös számú rendelete engedélyezte Eleken is a polgári leányiskola beindítását. Az oktatást és az iskola vezetését természetesen az iskolanővérekre bízták, akik már 1925 óta a gazdasági iskolában tevékenykedtek. Az iskola neve: "Eleki Római Katolikus Jézus Szíve Polgári Leányiskola". A helye: a Hosszú utca 338-as számú ház, mely az egyház tulajdona volt, hiszen 10. éve hogy itt működött a gazdasági leányiskolát.

A V.K.M. a polgári leányiskola beindításával egyidőben részlegesen visszavonta a polgári fiúiskolától a koedukációs engedélyt! Ez a történelmi tény azt jelentette, hogy az eleki fiúpolgáriba az 1934-35-ös tanévtől eleki katolikus leányt nem lehetett felvenni. Ezért 1934. év szeptember hónapjában a fiúpolgáriból az elsős lányokat (15 fő) ünnepélyesen átkísérték a zárdába, ahol a tisztelendő nővérek szeretettel fogadták őket, és ezzel beindult a tanítás a polgári leányiskolában is 43 tanulóval.

A törvény nem vonatkozott a vidékről naponta vonattal bejáró katolikus, és a helyi lakosú, de más vallású lányokra. Ők továbbra is a fiúpolgáriba járhattak. A lánypolgáriba többen a környező településekről naponta vonattal jártak be. A bejáró lányokat az állomáson két nővér várta és kísérte be az iskolába.

Ezt az intézkedést azok a visszaemlékezők, akik pontosan akkor voltak diákok, vérmérsékletük szerint értékelték és mondták el. Mondván - és dokumentálható igazuk van - később a leánypolgáriba a római katolikusok mellett reformátusok, ág.h. evangélikusok, görögkeletiek, sőt izraeliták és baptisták is jártak! Azt viszont megbízható forrásból tudom, hogy a polgári fiúiskola igazgatója és testülete a tényeket fegyelmezetten, de örömtől nem rehesve vették tudomásul. Dolgoztak továbbra is becsülettel, mert esküjük erre kötelezte őket!

Közben a Hosszú utca 338-as szám alatt fontos események követték egymást. A leánypolgárral bővült gazdasági iskola egyre zsúfoltabbá, majd szűkössé vált, hiszen a létszám évről-évre emelkedett. Az 1937-1938-as tanévben a létszám így alakult: polgári iskolás: 111 fő, gazdasági iskolás: 50 fő.

Elkerülhetetlen lett a bővítés, egy új iskolaépület megépítése. Reibel Mihály esperes-plébános, országgyűlési képviselő tervei alapján 1939. szeptember 11-ére elkészült az új emeletes épület is, amely 7700 aranypengőbe került. Ezzel a tantermek száma 8-ra növekedett. A tárgyi feltételek mellett a személyi feltételeket is rendezni

kellott. Szegedről újabb tisztelendő nővérek érkeztek a Miasszonyunkról elnevezett Szegény Iskolanővérektől.

A tantestület létszáma a négy osztályra való kiteljesedéssel ugrásszerűen megnövekedett. 1934-1945 közötti években rövidebb-hosszabb ideig 27 tisztelendő nővér tanított Eleken. A visszaemlékezők a legtöbbet emlegették: Botter Mária Modeszta, Czabor Mária Ladiszla, Fischer Mária Bóna, Garay Mária Alacoque, Tanács Mária Alfonsa, Martonosi Mária Imelda, Vedres Mária Rafaella, Pápai Mária Viola, Kécskei Mária Johanna, Szőke Mária Gertrud és Verbói Mária Konstancia nővéreket. A világiak közül: Bohóczky Mária, Báló Gizella, Szűcs Mária, Handl Margit, Erdélyi Mária, Karádi Katalin, Molnár Mária és Tóth Judit tanárokat.

A polgári iskolában tandíjat kellett fizetni. Eleken a leánypolgáriban az egy évre 40 pengőt jelentett. Tandíjkedvezményre csak nagyon indokolt esetben kerülhetett sor, mert az iskolának semmilyen más jövedelemforrása, ingatlanvagyonja nem volt! Csupán a tandíjából tartotta fenn magát az intézmény! A tanulók az iskolától a tankönyveket kölcsön kapták, melyért évi 5-7 pengőt kellett fizetni.

A szerzetesnők által vezetett iskolának központi feladata volt az intenzív vallásos életre nevelés. Az otthonról hozott vallásos szellemet erősítette, elmélyítette, élménnyé varázsolta a heti 2 hittan óra. Vasárnaponként a tanulók a tanáraik vezetésével diákmissziókat vettek részt, ahol az iskola énekkara énekelt. A nagyhét előtt pedig 2-3 napos lelkigyakorlatot tartottak. A tanítási órákat mindig rövid imádkozással kezdték és fejezték be. A tanévet ünnepélyes "Venti sancte"-vel nyitották és "Te deum"-mal zárták.

A "Szívőárda" vallásos egyesület volt a 10-15 éves lányok számára, melyet a hitoktató papok vezettek. A hónap utolsó vasárnapján "Gárdanap"-ot tartottak, ahol 2-3 óra hosszat jókedvben töltötték el. Itt játszottak, énekeltek, kisebb-nagyobb műsorokra készültek. (Anyáknapja, Mária-nap, Nemzeti ünnep).

A testnevelésre az első naptól kezdve nagy gondot fordítottak, bár az első évben semmilyen tornafelszerelésük sem volt. A testnevelési órákat a világi tanárnők tartották. A V.K.M. 93954/1936-os számú intézkedése 1175 pengő értékben tornaszerek vásárlását engedélyezte (bordásfalak, tornapad, ugródeszka, zsámoly, labdák). A sportolás lehetőségét a "Szent Erzsébet Sportkör" biztosította, ahol torna és játék szakosztályok működtek.

Busa László nyugalmazott középiskolai tanár

Nónapi gondolatok

Március 8-án, a Nemzetközi Nőnap alkalmával tele vannak a virágüzletek szebbnél szebb, díszesebbnél díszesebb virágokkal: van itt élő-, selyem-, mű-, vágott- és cserepes virág egyaránt. Ha belép az ember az üzletbe, hirtelen bizonytalanná válik: ugyan melyiket is vegye meg szíve hölgyének, lányának, édesanyjának? Igaz, a kiválasztott illatnövényt a pénztárcájához is igazítani kell. Mert ami igaz, az igaz: jócskán megemelkedtek a virágárak e napnak a jelentőségére utalva. No, meg a várható forgalomra... Munkanélküli világunkban sok embernek sajnos még a néhány szál virág megvásárlása is gondot okoz.

Nagyfiam már napokkal ezelőtt görnyedt az elkészítendő képe előtt, szorgalmasan húzta, mozgatta ide-oda az ecsetet az előtte lévő papíron. A hatás nem maradt el. A kép idejében elkészült: 7 szál rózsza különböző színekben pompázott a bekeretezett festményen.

- Úgy gondoltam, ez nem hervad el pár nap múlva, ez örökké megmarad - mondta átadásakor.

Szemeimet könnyek lepték el... Szegénykém sokszor éjszakába nyúlóan tanult, készült az évváró, érettségi vizsgáira, de nekem megfestette a képet, hogy boldognak lásson, felköszöntsön e napon. Akárhányszor ránézek a képre, elérzékenyülök, szívemet kimondhatatlan melegség járja át. S büszke vagyok fiam kezűgyességére, őszinte, szívből adott ajándékára. Nem muszáj erőn felül költeni, lehet pénz nélkül is örömet szerezni szeretteinknek.

Kiss Mihályné

Jó mulatság volt, de jobb is lehetett volna

Vége az ideik, igen hosszúra sikeredett farsangnak, a táncos mulatságok idejének. A hagyományos nemzetiségi bálók - többé-kevésbé - a megszokott formában zajlottak le.

Március 4-én a németiség tartotta hagyományos, batyus bálját. Némely lakodalom is megirigyelhetné az étel, ital "felhozatalt": roskadásig voltak az asztalon mindenféle finomságok. A helyi Német Kisebbségi Önkormányzat összefogva az Eleki Németek Egyesületével közösen hirdette, szervezte és rendezte a bált. Közismert városunk lakossága előtt, hogy a hagyományaik, népi kultúrájuk megőrzéséért nagyon sokat tesznek, sokat fáradoznak, s ez tevékenységükben is tetten érhető volt. A legifjabbaktól a korosabbakig öltötték fel hajdani népi viseleteiket, és nagyon szép, hangulatos műsorral is kedveskedtek a közönségnek. Rengeteg, értékes tombolatárgyat sorsoltak ki, melyekért ezúton is köszönetüket fejezik ki a szervezők a nagylelkű adományozóknak.

A zenekarról: bizony a zenével nem volt mindenki maradéktalanul elégedett! Többen fölemlítették a hajdani Eleki Sramli Zenekart Zimmermann Feri bácsival az élen! Bizony, nagyon hiányoznak Elek zenei palettájáról, valahogy fakóbb lett nélkülük városunk amúgy sem túl tarka zenei élete. A közönség zsúfolásig megtöltötte a művelődési ház kis- és nagytermét, félő volt, hogy nagyon is szűkös a táncter. A zenekar - hűségesen tartva magukat a szerződésben foglaltakhoz - pontban a kikötött időben letették a "lantot" s távoztak, mit sem törődve a még igencsak szórakozni vágyók sokaságával.

Március 3-án a maszkaké volt városunk, akik igyekeznek életben tartani ezt a többszáz éves, eredendően német hagyományt. Gál György és társai fáradságot nem ismerve szervezik, vezetik hosszú évtizedek óta ezt a felvonulást. Este - a művelődési ház igazgatójának jóvoltából és támogatásával - megrendezhették a farsangzáró bált, melyen sajnálatosan kevesen vettek részt.

A farsang idején került megrendezésre a vadászvacsora és -bál is, amely talán elfoglalhatja régi helyét és szerepét városunk jeles szórakozási alkalmi között.

Hamvazószerdával kezdetét vette a húsvétig tartó nagybőjt, mely időszakban régen nem voltak bálók, hangos mulatságok. Ezzel a hagyománnyal Elek népességének jelenlegi túlnyomó többsége szakított mára. Részint azért, mert a régen szinte teljesen homogén

katolikus némettség mellett egyéb nemzetiségűek és vallásúak is élnek, s részükre a korábbiak szokásköréből csak azokat tekintik /mostmár/ sajátjuknak, amely közel áll érzés- és gondolatvilágukhoz, amelyekkel azonosulni tudnak.

Itt kell megemlítenünk a /írásunk idején közlegő/ magyar bált, amely létjogosultságát már bebizonyította. Minden esztendő március 15-éhez legközelebb eső szombaton kerül megrendezésre, mely rendezvény teljesen eltekint a farsangtól és böjttől egyaránt: az 1848-as forradalomhoz és szabadságharc időpontjához idomul az ünnepi bál. Sok vonást átörökített a kisebbségi bálók hagyományaiból /műsor, batyu, nyitótánc stb/, de törekszik a magyarság főbb jellemvonásait reprezentálni, mely főleg a zenében és a táncokban nyilvánul meg.

S hogy a némettség sem “némult el” teljesen a nagyböjt hat hetében, igyekszünk bizonyítani. Következő lapszámunkban olvashatnak részletesen a magyar bálról és a németek “böjt-közepi” ünnepségéről.

Topa Sándorné

Volt egyszer...

...egy kitűnő, nagyszerű cigányzenekar Eleken - emlékezett vissza a negyvenes évek eseményeire Drágos József, akinek a nagyapja, Drágos Mózes e jeles zenekar nagybőgőse volt.

A múlt század negyvenes éveinek az elején egy kávéház működött a településen, és ebben a szórakoztató objektumban muzsikált a szinte családi szálakon nyugvó héttagú cigányzenekar. Kezdetben Horváth Sándor karnagy volt a primás, Drágos Mihály pedig a segédprimás, majd egy idő után változott a szerepkör. Ha már a neveknél tartunk, az előbb említettek mellett zenekari tag volt: Károly bácsi brácsás, Laci bácsi kontrás, Lali bácsi cimbalmos, Pista bácsi klarinétos.

A zenészek minden nap hajnali 3-4 óráig muzsikáltak a kávéházban majd elmentek Mózesékhez és ott folytatták a zenélgetést, önmaguk szórakoztatására örömmel. Aztán délután két óra környékén már ismét együtt voltak a tagok és gyakoroltak az esti fellépésre, amely hat óra körül vette kezdetét. Ezek a zenészek képzettek voltak és nagyon jól játszottak, és nem a pénzért játszottak elsősorban, hanem a muzsikálás örömeért. A kávéház mellett felléptek a település különböző rendezvényein, lakodalmakban. A közös zenélést a negyvenes évek államosítása futtatta zátonyra. Ezt követően a muzsikások külön kis csoportokat alkotva játszottak, hozzájuk a Vésztőről Elekre költözött muzsikások - Budai Béla, Budai Aladár, Budai Gyula - csatlakoztak, de a helyi születésű Drágos György is ekkor került fel a zenészek alkotta palettára. A színvonal azonban ekkor már nem ütötte meg a “nagy zenekar” mércéjét. Az idők folyamán a fiatalabbak közül mind kevesebben érdeklődtek a muzsikálás iránt, ezért manapság jószerével csak Déri Mihály primás viszi a “stafétabotot”, sőt a legújabb információink szerint már ő sem muzsikál.

B.N.

Ötéves jubileum

Az Eleki Víz- és Csatornamű Üzemeltető Kft. a közelmúltban ünnepelte megalakulásának öt éves jubileumát - mondta Gura Tamás a kft. ügyvezető igazgatója.

A városi önkormányzat képviselő-testülete öt évvel ezelőtt döntött arról, hogy kiválva a Békés Megyei Vízmű Rt-ből önállóan, saját kft. keretén belül üzemeltesse a település víz- és csatornarendszerét. Az eredeti koncepció hamarosan - a helyi kábeltelevízió üzemeltetésével - bővült, amely az elmúlt öt év során a lakosság közmegelegedésére szórakoztat. Egy újabb időszak elteltével újabb - szilárd hulladékszállítás - feladattal bővült a kft. tevékenységi programja. A szemétszállítást egy Németországból ajándékba kapott zárt rendszerű szállítójárművel látják el.

A társaság az önálló gazdálkodás mellett a rendelkezésre álló szerény anyagi lehetőségeket figyelembe véve még fejlesztéseket is eszközölt, így például egy új ivóvízkutat fúrtak, üzembe helyezték a városi önkormányzat által épített szilárd hulladéklerakó telepet, a vízhálózaton a Hősök útján és a Széchenyi utcában a régi, elavult vasvezetékeket sikerült felszámolni, valamint a víztorony külső és belső festését is realizálták. A szennyvízhálózat - a városi önkormányzat és a lakosság összefogásának eredményeként - is kiépült, a program 350 háztartás szennyvizének a fogadására alkalmas. Jelentős eredménynek számít a József Attila lakótelepnél lévő átemelő teljes mértékű felújítása. Az igényeket figyelembe véve az elkövetkező időszakban - összefogással - tovább bővíthet a szennyvízhálózat, valamint az ivóvízhálózat programja, a régi, elavult csövezetékek további kicserélésre kerülnek.

Összegzésként - az öt éves jubileum kapcsán - elmondható: az Eleki Víz- és Csatornamű Üzemeltető Kft. munkája, működése eredményes volt, amelynek alapját a lakossági érdekek figyelembe vétele képezte.

B.N.

Befejeződött

A kispályás labdarúgást kedvelők népes tábora - játékosok, nézők - nevében sajnálattal kell közölnöm: befejeződött az Általános Iskola DSE szakosztálya által szervezett téli kispályás labdarúgó bajnokság. Az érdeklődés megfelelő szinten volt, hiszen nyolc eleki illetőségű együttes nevezett a megmérettetésre, és ha figyelembe vesszük, hogy a két évvel ezelőtti pontvadászatban a hat nevezett csapat közül egy vidéki volt, és hogy ezúttal csak egy igazolt - valamilyen rangú bajnokságban - játékos szerepelhetett, akkor egyértelműen megállapítható: az ilyen jellegű seregszemplére szükség van a városban. Reménykedhetünk abban, hogy a rendezvénynek lesz folytatása, és abban is, hogy a meglévő együttesek mellett, kellő tájékoztatással még 2-3 vidéki gárda is beszervezhető, amely mindenképpen emelné a bajnokság rangját, minőségét. Természetesen ezzel nem szeretnénk azt mondani, hogy a legutóbbi bajnokság mérkőzés szintje kívánnivalót hagyott volna maga után. A találkozó túlnyomó többsége hozta a kispályás labdarúgás alapvető szépségét, pörgősségét, technikai megoldásokat, és ezeket a szegmenseket

sportszerű eszközökkel valósították meg a játékosok. A játékvezetőnek csak ritkán kellett a legszigorúbb büntetéshez, a kiállításához folyamodni. A látottak alapján megérdemelten alakult ki a végső helyezési sorrend.

Ezek után nézzük a legutolsó két forduló mérkőzéseinek eredményeit, eseményeit.

VI. forduló

Szakiskola-Biggi Boy 6-2, góllövők: Szabó B.(3), Zsiga I.(3), illetve Lénárt Zs., Kapocsán A.

ELEKÉP-Reggeli hatos 4-0, góllövők: dr. Nagy G. (2), Gálea G., Bányai S.

DSE - Tomi Söröző 9-0, góllövők: Popucza Gy., Lázok J. (2), Fodor Cs. (5), Pál I., illetve Hack N.

EVI Kft.-Playboy 6-0, góllövők: Alb P., Fábrián I., Hotya P(4).

VII. forduló

Playboy-Szakiskola 5-4, góllövők: Kecskeméti J., Oláh Zs., Popucza M. (2), és egy öngól, illetve Zsiga I., Szabó B. (3).

Biggi Boy-EVI Kft. 4-2, góllövők: Kapocsán A. (3), Görög Cs., illetve Liszkai F. (2).

Reggeli hatos-Tomi söröző 5-2, góllövők: Balogh Z., Verindán K., Bloch T., Kovács G., Bajkán L., illetve Szabó M. (2).

ELEKÉP-DSE 1-0, gólsz.: Gál A.

A táblázat végső állása

1. ELEKÉP	7	5	2	0	28-10	17
2. Biggi Boy	7	5	1	1	36-14	16
3. DSE	7	3	1	3	25-13	10
4. Reggeli h.	7	3	1	3	26-20	10
5. EVI Kft.	7	2	3	2	16-13	9
6. Tomi s.	7	2	2	3	25-32	8
7. Szakisk.	7	2	0	5	25-30	6
8. Playboy	7	1	0	6	10-59	3

A téli kispályás labdarugó bajnokság legeredményesebb játékosa Fodor Csaba (DSE), a legjobb játékosa Zsiga Iván (Szakiskola), míg a legjobb kapusa Hídvári Mihály (Biggi Boy) lett. A legjobban helyezett csapatok, illetve egyének tárgyi jutalomban részesültek.

B.N.

A mezőgazdaságról a mezőgazdaságért

Hazánkban átlagosan tízévente tartanak Általános Mezőgazdasági Összeírást (ÁMÖ), amely révén teljes képet kaphatunk az ország agrárhelyzetéről. A következőre idén tavasszal, április 1-21. között kerül sor, melynek lebonyolítását számos hazai szervezet mellett az Európai Unió és az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete is támogatja.

Az Országgyűlés által elfogadott törvény értelmében az összeírás végrehajtását megyénkben a Központi Statisztikai Hivatal Békés megyei Igazgatósága az önkormányzatokkal együttműködve végzi. Az összeírás hatálya alá tartozik minden mezőgazdasági tevékenységet folytató háztartás és gazdasági szervezet. A több mint 1000

gazdasági szervezet postai úton kapja meg és küldi vissza az általuk kitöltött kérdőíveket. A háztartások személyes felkeresése során igazolvánnyal ellátott összeíróink a gazdasághoz tartozó személyek néhány alapvető adatára, a háztartás használatában lévő földterületre, annak hasznosítására, a gazdasági épületekre, gépekre, eszközökre és az állatállományra vonatkozó kérdéseket tesznek fel. Bár a válaszadás valamennyi kérdésre kötelező, bízunk benne, hogy az adatszolgáltatási szándék enélkül is megvan mindenkiben, hiszen a számvetés közös érdekünk. Az ÁMÖ adatainak kizárólag statisztikai célokra való felhasználását az érvényben lévő statisztikai és adatvédelmi törvények garantálják.

Amennyiben adatszolgáltatóinknak kérdése, észrevétele lenne, forduljanak bizalommal hozzánk (Békéscsaba, Kinizsi u. 4-6., tel.: 66-322-144).

Együttműködésüket előre is köszönjük!

KSH Békés megyei Igazgatósága

Ellenőrzés előtt

A város vízhálózata nem a legkorszerűbb, egyes helyeken még mindig horganyzott csövek vannak a földben, ezzel párhuzamosan természetesen a hibalehetőségek is felfokozottabbak - elemezte a dolgokat Gura Tamás, az Eleki Vízfűtő és Csatornamű Üzemeltető Kft. ügyvezető igazgatója.

Az elképzelhető hibákat - 40 km-es csőhálózaton - mielőbb fel kellene fedezni és kijavítani azokat. E téren lépett a kft. illetékese: megbeszéléseket folytatott Tar Lászlóval, a budapesti Seba Hungária Mérőműszerkereskedelmi és Szolgáltató Kft. kereskedelmi igazgatójával. A tárgyalás eredményeként egy olyan műszerhez jutott az eleki kft., amellyel pontosan behatárolható a csőrepedés, vízszivárgás. Elképzelhető, hogy az elgondolás gyakorlati kivitelezése már a közeljövőben valóra válik.

B.N.

A csapadék függvényében

A mezőgazdaságban több szempontból is meghatározó tényként jelentkezett a rendkívüli időjárás, például a művelés alatt álló földjeinken nem kevesebb mint 1000 mm csapadék hullott, és e mennyiség több mint a felét júniustól regisztráltuk - mondta tavalyi évi összegzésként Dobi Imre, az eleki Haladás Mezőgazdasági Szövetkezet növénytermesztési ágazatának vezetője.

Ezzel magyarázható, hogy a kalászos gabonák minősége és hozama is rendkívül alacsony volt. A bőséges csapadék viszont a kapás növényeknél pozitívumot eredményezett, a kukorica - szövetkezeti átlagban - hektáronként 9,3 tonna terményt hozott. Összességében elmondható, hogy a növény-termesztés minimális veszteséget eredményezett, amelynek rendezése vagyonszükséglettel megtörtént. Egy másik kézenfekvő probléma abból adódik, hogy a gabonaárak az elmúlt esztendőben az 1996-os szinten mozogtak, tehát semmiképpen sem nevezhető jövedelmező ágazatnak.

Ősszel 103 hektáron vetettek őszi árpát, 280 hektáron pedig búzát. Ami a tavaszi terveket illeti: 280 hektáros területen kukoricamag kerül a földbe, 80 hektáron silókukorica, 80 hektáron pedig szója.

A szövetkezetben most, a téli hónapokban az anyagi lehetőségek függvényében a mezőgazdasági gépek műszaki állapotának javításán fáradoztak a szakemberek olyképpen, hogy a tavaszi munkálatok során elvégezhessék a rájuk háruló feladatokat.

B.N.